

- ŠLOSAR, DUŠAN 1967: *Poloha enklitik jako kritérium k hodnocení staročeské interpunkce*, in: *Listy filologické* 91/3, s. 251–258.
- TOMAN, JINDŘICH 2000: *Prosodické spekulace o klitikách v nekanonických pozicích*, in: ZDEŇKA HLADKÁ – PETR KARLÍK (vyd.), *Čeština – univerzália a specifika*, 2, s. 161–166.
- TOMAN, JINDŘICH 2004: *Ertlova diskuse českých klitik*, in: ZDEŇKA HLADKÁ – PETR KARLÍK (vyd.), *Čeština – univerzália a specifika*, 5, Brno, s. 73–79.
- TRÁVNÍČEK, FRANTIŠEK 1956: *Historická mluvnice česká*, 3: *Skladba*, Praha.
- UHLÍŘOVÁ, LUDMILA – KOSTA, PETR – VESELOVSKÁ, LUDMILA 2017: *Klitikon*, in: PETR KARLÍK – MAREK NEKULA – JANA PLESKALOVÁ (vyd.), *Nozý encyklopedický slovník češtiny*, Praha, s. 808–818.
- ULIČNÝ, OLDŘICH 2017: *Český pravopis*, in: PETR KARLÍK – MAREK NEKULA – JANA PLESKALOVÁ (vyd.), *Nozý encyklopedický slovník češtiny*, Praha, s. 236–239.
- VÁŽNÝ, VÁCLAV 1964: *Historická mluvnice česká*, II: *Tvarosloví*, 1: *Skloňování*, Praha.
- ZIKÁNOVÁ, ŠARKA 2009: *Postavení slovesného přísudku ve starší češtině (1500–1620)*, Praha.

Summary

THE WORD ORDER OF THE PRONOMINAL ENCLITICS *MI, SI, TI, HO, MU* DEPENDENT ON A FINITE VERB IN THE FIRST EDITION OF THE KRALICE BIBLE

The study deals with the word order of the Czech pronominal enclitics *mi, si, ti, ho, mu* dependent on a finite verb in eight selected books of the first edition of the Kralice Bible (1579–1594). The results are tested using the tools of quantitative linguistics. First, only the forms *mi, ho* and *mu* are documented in the analyzed Biblical books, while the other forms – *si, ti* – do not appear at all. The forms of *mi, ho* and *mu* have properties of permanent enclitics and appear in various clause positions (typical for the development of Czech enclitics): post-initial, contact and medial isolated positions. In most cases, the enclitics appear in the post-initial contact position, the next most frequent variant in the word order position of the enclitics is the non-post-initial position, and within them,

the most frequent is the contact position (while the absolute number of enclitics in the medial isolated position is negligible). It therefore seems that the Czech Biblical translation tends to use a contact word order. It has been demonstrated that the distribution of the non-post-initial position is affected by the length of the first clausal phrase: the longer the first phrase, the higher the probability of the non-post-initial position. Looking at the individual Biblical books, it is impossible to confirm the style influence on the positioning of the enclitics in various clausal positions statistically. On the other hand, comparing several Czech clauses with their Latin, Greek and Hebrew pretexts, it seems that the distribution of non-post-initial positions in the Czech texts is influenced by the word order of their pretext models. Further research is needed, however, to examine this issue.

Keywords: clitics; Kralice Bible; quantitative linguistics

PAVEL KOSEK

Filozofická fakulta Masarykovy univerzity

Ústav českého jazyka

A. Nováka 1, 602 00 Brno, Česká republika

kosek@phil.muni.cz

RADEK ČECH

Filozofická fakulta Ostravské univerzity

Katedra českého jazyka

Reální 5, 701 03 Ostrava, Česká republika

cechradek@gmail.com

OLGA NAVRÁTILOVÁ

Filozofická fakulta Masarykovy univerzity

Ústav českého jazyka

A. Nováka 1, 602 00 Brno, Česká republika

olga@phil.muni.cz

MARTIN HORÁK

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Brně

Lidická 79, 602 00 Brno, Česká republika

martin.horak@evangnet.cz